

PROJECTE D'ORDRE ACC/...../2023, de, sobre el reconeixement de les organitzacions de productors i les seves associacions, i sobre l'homologació dels contractes tipus agroalimentaris

Elaborat per la Direcció General d'Empreses Agroalimentàries, Qualitat i Gastronomia

Memòria de les observacions i les al·legacions presentades en els tràmits de consulta Inter departamental, audiència, informació pública i informes, si escau, i raons que han dut a desestimar-les, si és el cas.

- Aquest projecte d'ordre es va fer arribar per correu electrònic, el 15 de setembre de 2022, a les entitats agrícoles i ramaderes de les taules sectorials. Només es van rebre al·legacions de les entitats següents:
 1. Associació Catalana de Fabricants d'Aliments Compostos (ASFAC)
 2. Federació d'Associació de Cunicultors de Catalunya (FACC)
 3. Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya (FCAC)
 4. Unió de Pagesos

Les respostes de la Direcció General d'Empreses Agroalimentàries, Qualitat i Gastronomia (en endavant DG) a les observacions d'aquestes entitats són les següents:

1. Associació Catalana de Fabricants d'Aliments Compostos (ASFAC)

“Article 13 caldria precisar la terminologia ‘aplicació’ quan es diu que l’aplicació no pot superar l’àmbit territorial de Catalunya. Entenem que l’àmbit serà idèntic que aquell en què l’Administració Catalana té competència per intervenir, tanmateix s’hauria d’aclarir o expressar en aquests termes.”

Primer: Tot i que des de la DG es considera correcte el redactat, s’ha fet una modificació en la seva redacció per a fer-lo més entenedor.

“Article 15 L’espectre agroalimentari i les pràctiques comercials àmpliament esteses des de fa molts anys, presenten una multiplicitat de variants i característiques que pot fer complexa la fixació d’un model tipus d’abast genèric entre sectors. Per aquest motiu creiem necessari que en l’ordre es requereixi un cert nivell d’especificitat de l’objecte regulat pel contracte tipus que tingui en compte no solament qui ven i què ven sinó qui compra.

Si no s’articula amb una certa precisió, serà molt difícil treure utilitat a un contracte que aglutinarà pràctiques i usos diferents en un sòl document.

Aquesta especificitat també garantirà que les associacions que hagin de sotmetre l’aprovació d’un contracte tipus al Departament acreditin una representativitat

PROJECTE D'ORDRE ACC/...../2023, de, sobre el reconeixement de les organitzacions de productors i les seves associacions, i sobre l'homologació dels contractes tipus agroalimentaris

Elaborat per la Direcció General d'Empreses Agroalimentàries, Qualitat i Gastronomia

directament associada a la matèria regulada evitant-se l'efecte indesitjat d'incidir en regulacions impròpies de l'associació.”

Segon: Sembla que l'ASFAC considera que només hi pot haver un únic contracte genèric per tots els sectors.

L'ordre ja preveu contractes tipus específics diferenciats per productes i segons proposin les entitats sol·licitants.

L'article 14.2 de l'ordre ja diu que “Només pot haver-hi un contracte tipus agroalimentari per producte. En el cas de distintius de qualitat, es consideraran com a un producte diferenciat.”

2. Federació d'Associació de Cunicultors de Catalunya (FACC)

“En relació a l'esborrany de l'Ordre pel reconeixement de les organitzacions de productors voldríem fer una observació dels barems mínims que es marquen per constituir una OP a l'Annex 1 en el cas dels conills.

En primer lloc voldríem remarcar que la constitució d'OPs pot ser un bon sistema d'organització sectorial per millorar l'eficiència de tota la cadena de producció, transformació i comercialització a través de la concentració i planificació de l'oferta i comercialització en comú dels membres que la conformen. Però creiem que els requisits que es proposen per constituir una OP s'haurien de reduir ja que el sector cunícola, tal i com indiquen les estadístiques, porta anys en retrocés però amb una accentuació molt dràstica aquests últims mesos.

Tenint en compte el context actual i els índexs productius, agrupar 15 membres per constituir l'OP pot ser complicat. Per això proposem reduir el nombre mínim de persones membre a 8-10 i proporcionalment el valor i volum mínim de producció comercializable.”

Primer: Aquesta observació de la FACC (proposta de reduir els valors de l'Annex 1 de l'ordre) justament es contradiu amb la proposta d'una altra entitat, la FCAC (proposa augmentar els valors de l'Annex 1).

El passat 22 de febrer de 2023 personal de la FACC es va reunir amb personal del DACC per a comentar diferents aspectes de l'esborrany de l'ordre, i entre ells els valors de l'Annex 1 en el sector del conill.

Finalment la FACC va enviar el 2 de març de 2023 un correu electrònic al DACC en el qual comenten que, després d'analitzar-ho, veuen el mínim de 15 membres pel sector dels conills, tal i com ja es proposava en la versió de l'Ordre que havien rebut de les taules Sectorials.

PROJECTE D'ORDRE ACC/...../2023, de, sobre el reconeixement de les organitzacions de productors i les seves associacions, i sobre l'homologació dels contractes tipus agroalimentaris

Elaborat per la Direcció General d'Empreses Agroalimentàries, Qualitat i Gastronomia

3. Federació de cooperatives Agràries de Catalunya (FCAC)

“Consideracions generals

Més enllà de regular estrictament el procediment de reconeixement d'Organitzacions de Productors (OP) que tingui el domicili social i, com a mínim, el 90% dels seus efectius productius a Catalunya, pensem que aquesta Ordre porta implícit un objectiu, de gran transcendència social, econòmica i política, que cal reorientar.

La integració dels productors i la contribució a estructurar millor l'oferta atomitzada és un dels objectius essencials del cooperativisme agrari des dels seus inicis i, per tant, com a entitat tenim un interès lògic en promoure el model.

El foment d'Organitzacions de Productors (OP) empresarials similars al model cooperatiu és una condició bàsica per a reequilibrar la cadena de valor, permetre que les explotacions dels seus socis siguin més competitives al mercat i més eficients i respectuoses amb el medi ambient. Un sector productor econòmicament més dimensionat i organitzat empresarialment serà més resilient al mercat i podrà adaptar millor les obligacions mediambientals que imposa la societat europea i els acords internacionals. Un exemple d'instrument comunitari que afavoreix la integració és el règim de les fruites i les hortalisses, el qual preveu ajudes finalistes cofinançades per la UE a través de les OP de fruites i hortalisses en funció de la seva producció comercialitzada.

En primer terme, considerem que l'aposta del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural (DACC) és enormement poc ambiciosa tenint en compte els reptes actuals des de diferents perspectives. La integració del sector en Organitzacions de Productors és imprescindible però també ho és que sigui en entitats que tinguin una dimensió rellevant en el mercat.

Per altra banda, en paral·lel al procediment de reconeixement, considerem que el DACC hauria de preveure un programa d'incentius per a fomentar el reconeixement de noves organitzacions i/o la consolidació de les estructures actuals (priorització en convocatòries d'ordre, instruments específics per a la creació i/o manteniment en base a un pla empresarial...).”

Primer: Cal tenir en compte que a l'annex 1 de l'ordre s'estableix una dimensió mínima, que no pot ser molt elevada perquè es tracta d'incentivar l'agrupació de productors independents, que serien més reticents a formar estructures més dimensionades amb una major complexitat en la gestió i la presa de decisions; i que a més, poden anar creixent en el nombre de socis després de la seva creació o crear

PROJECTE D'ORDRE ACC/...../2023, de, sobre el reconeixement de les organitzacions de productors i les seves associacions, i sobre l'homologació dels contractes tipus agroalimentaris

Elaborat per la Direcció General d'Empreses Agroalimentàries, Qualitat i Gastronomia

associacions d'OP. Aquests incentius per a fomentar el reconeixement de les OP, hauran de venir després de la publicació d'aquest projecte d'Orde. Actualment hi ha primer la urgència en l'aprovació de l'ordre amb motiu de la sentència judicial.

"Annex 1

Els llindars proposats, en especial els relatius al valor i volum de producció, són, amb caràcter general, molt baixos:

- *Si realitzem el quocient per productor, en molts casos els valors resultants són molt lluny d'una explotació professional (per exemple, 2 hectàrees/membre en cereals, 5 hectàrees/membre en raïm per a vinificació...).*
- *El llindar no assoleix un mínim valor per a considerar l'OP com a rellevant en el mercat.*
- *Els costos d'estructura d'aquestes entitats sovint podrien ser molt elevats per unitat de producció comercialitzada i qüestionar la seva viabilitat.*
- *Com a exemple dels darrers dos arguments, per a visualitzar de manera gràfica el que volem dir, considerem que no tindria sentit que es fomentés un nou molí d'oli per a produir tan sols 50.000 kg.*

Una conseqüència d'aquests llindars, en general baixos, és que pot fomentar l'objectiu contrari al perseguit: que agrupacions de productors actuals, com és el cas de les cooperatives, puguin desintegrar-se davant uns eventuals incentius a entitats més petites.

Aquest plantejament no seria coherent amb altres instruments del DACC i, per tant, rebutgem del tot aquest escenari.

Per a generar reflexió, exposem al final del document les dades de les mitjanes, en volum i valor, de producció comercialitzada per part de les cooperatives agràries. No les fem públiques per a demostrar l'exemplaritat en tots els sectors sinó com a punt de partida per a redefinir els llindars tenint en compte els objectius implícits perseguits en l'ordre.

Com a criteri general, es podria considerar, amb caràcter preliminar, que cap llindar de reconeixement hauria de ser inferior a la mitjana del volum/valor del cooperativisme agrari.

Segon: Des del DACC es valora l'interès per a promoure i apostar per a fomentar al màxim l'agrupació dels productors, també les petites OP, i per això cal ser realistes i posar uns mínims que siguin assequibles.

També cal tenir en compte que justament altres entitats (com la FACC), aposten precisament pel contrari del que proposa la FCAC: reduir en els sectors dels conills els mínims proposats en el projecte d'ordre.

PROJECTE D'ORDRE ACC/...../2023, de, sobre el reconeixement de les organitzacions de productors i les seves associacions, i sobre l'homologació dels contractes tipus agroalimentaris

Elaborat per la Direcció General d'Empreses Agroalimentàries, Qualitat i Gastronomia

De tota manera, s'ha tingut en consideració la proposta de la FCAC, i en una posterior revisió s'han incrementat alguns dels mínims proposats en el document enviat a les Taules Sectorials.

Així, per exemple, i pel que fa al "volum mínim de la producció comercialitzable" indicats a l'Annex 1 de l'ordre s'han incrementat els mínims següents:

- Sector de cereals i altres cultius herbacis: es passa de 50 ha a 750 ha
- Sector de l'oli d'oliva: es passa de 50 t d'oli a 150 t
- Sector del raïm per a vinificació: es passa de 75 ha a 150 ha
- Sector de les fruites: es passa de 75 ha a 150 ha

"Per altra banda, potser seria necessari parlar de cultius herbacis (en comptes de cereals) i contemplar una categoria per a arròs i una per a planta viva, tenint en compte les especificitats sectorials."

Tercer: S'accepta afegir "altres cultius herbacis" a l'Annex 1 de l'ordre. L'arròs ja està inclòs com a cereal. Per tant, el primer producte de l'Annex 1 passaria d'anomenar-se "cereals" a "cereals i altres cultius herbacis".

"En quant als llindars, defugiríem dels establerts en superfície i apostaríem per volums productius, tenint en compte que l'objectiu primer de l'OP és la comercialització conjunta."

Quart: Aquesta proposta es refereix també a l'Annex 1 de l'ordre. La proposta de la FCAC és la de no posar "superfícies" i apostar per "volums productius".

Des de la DG es considera que ja és correcte la doble proposta de l'ordre, ja és considera que el fet de donar dues opcions ("Valor mínim de producció comercialitzable" o bé "Volum mínim producció comercialitzable") facilita la formació d'OP, ja que amb les 2 opcions hi ha menys limitacions, i facilita el control del compliment per part del DACC.

"Coexistència amb altres reconeixements com a organització de productors"

Considerem que cal evitar divergències i missatges que portin a la confusió i que si en un determinat sector ja existeix un llindar regulat, no establir-ne un de diferent."

Cinquè: Entenem que la FCAC es refereix a les Organitzacions de Productors de Fruitos i Hortalisses (OPFH), que disposen d'una normativa específica, i que la FCAC considera que aquest projecte d'ordre hauria de tenir, per aquest sector, els mateixos mínims que la normativa estatal per a poder ser reconegudes.

PROJECTE D'ORDRE ACC/...../2023, de, sobre el reconeixement de les organitzacions de productors i les seves associacions, i sobre l'homologació dels contractes tipus agroalimentaris

Elaborat per la Direcció General d'Empreses Agroalimentàries, Qualitat i Gastronomia

Des de la DG es considera que justament les OP catalanes han de poder tenir un volum diferent per a poder ser reconegudes, més adequat al sistema de producció català, i no necessàriament el mateix del que preveu la normativa estatal.

LA FCAC finalment adjunta dues "Taules Dades Cooperativisme Agrari":

**Producció comercialitzada en les cooperatives (Mitjana per empresa; dades elaborades a partir del Dashboard.coop)*

**Facturació de la producció comercialitzada cooperativa equivalent en cooperatives (Mitjana per empresa. Xifres en milions d'euros. Dades elaborades a partir del Dashboard.coop)*

4. Unió de Pagesos

"Article 15 Procediment.

Tot i que no tenim res a objectar sobre la proposta de regulació en el marc de la normativa de la Unió Europea, considerem que aquest és un contingut mínim, però que no esgota la competència en matèria d'homologació de contractes tipus agroalimentaris de la Generalitat de Catalunya, ja que, per una banda, com recorda el darrer paràgraf del Preàmbul de la Llei 2/2000, de 7 de gener, reguladora dels contractes tipus de productes agroalimentaris, les Comunitats Autònomes, en virtut de la competència que els hi atribueix l'article 148.7 de la Constitució i els seus respectius Estatuts, regularan aquesta matèria en el seu àmbit i, per una altra banda, l'establert als articles 157 (finalitats de les organitzacions interprofessionals) i 164 (extensions de norma d'organitzacions interprofessionals i organitzacions de productors) del Reglament (UE) 1308/2013 només corresponen a contractes tipus elaborats per aquests tipus d'entitats, el que no impedeix, en el marc de la competència compartida en matèria d'agricultura entre la Unió Europea (article 4.2 del TFUE) i els Estats membres, la disponibilitat de la competència d'homologació de contractes tipus sol·licitats per part d'organitzacions representatives de la producció, per una part, i de la transformació i comercialització, per una altra, i, en defecte d'aquestes últimes per empreses de transformació i comercialització, tal i com ho preveu, pel que fa a l'àmbit estatal i supra autonòmic, l'article 5.1. de l'esmentada Llei 2/2000.

En aquest sentit, cal recordar que a Catalunya hi ha subscrit el Codi de bones pràctiques comercials al llarg de la cadena alimentària, entre entitats representatives de totes les vèlues de la cadena alimentària i operadors de les mateixes

(<https://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/alimentacio/cadena-alimentaria/codi-bonespractiques-comercials/entitats-adherides/>), codi que entre els seus compromisos hi ha el de la millora de les relacions contractuals, per tant, és del tot

PROJECTE D'ORDRE ACC/...../2023, de, sobre el reconeixement de les organitzacions de productors i les seves associacions, i sobre l'homologació dels contractes tipus agroalimentaris

Elaborat per la Direcció General d'Empreses Agroalimentàries, Qualitat i Gastronomia

necessari que en cas d'assolir acords en el marc del Codi, les entitats i operadors adherits puguin sol·licitar l'homologació del contractes tipus a Catalunya.

Per tot això, proposem incloure també a l'Ordre, com ho fa la Llei 2/2000 per a les competències estatals, el procediment d'homologació de contractes tipus a sol·licitud per part d'organitzacions representatives de la producció, per una part, i de la transformació i comercialització, per una altra, i, en defecte d'aquestes últimes per empreses de transformació i comercialització amb efectes a l'àmbit de Catalunya.”

Primer: L'article 15.1 del projecte d'ordre estableix les entitats que poden sol·licitar l'homologació dels contractes tipus.

En aquest sentit, i pel que fa a la branca productora, les entitats que poden sol·licitar-ho són aquelles reconegudes d'acord amb la normativa catalana i que agrupen a productors representatius de sectors específics. Això és:

- Les organitzacions interprofessionals agroalimentàries, reconegudes a l'empara de la Llei 18/2015, del 29 de juliol, de les organitzacions interprofessionals agroalimentàries.
- Les organitzacions de productors i/o associacions d'organitzacions de productors reconegudes a l'empara d'aquesta ordre, d'una banda. I en aquest cas, juntament amb organitzacions representatives de la transformació i la comercialització per part de l'altra banda.

Es vol així prioritzar que siguin les entitats catalanes reconegudes i formades per operadors que realment produeixen i comercialitzen els productes les que puguin demanar aquests contractes tipus.

- **(pendent fer la consulta al SO)** Consultat el Servei d'Organització, aquest no ha presentat al·legacions i informa que en aquesta disposició no hi ha observacions a fer, per tant, compleix amb la Circular 3/2010 i que no s'ha detectat l'ús de llenguatge sexista en la redacció de l'Ordre.

- **(pendent fer la consulta a l'Institut català de les Dones)** En data 21 d'abril de 2021, l'Institut Català de les Dones en el seu Informe relatiu a l'expedient ARP_030_2021, sobre la sol·licitud d'informe d'impacte de gènere, recomanava fer una sèrie de modificacions en la terminologia utilitzada en la redacció de l'article 22.3 de l'annex de l'Ordre AAM/107/2012, de 24 d'abril, per la qual s'aprova el reconeixement i el Reglament de la Indicació Geogràfica Protegida Pa de Pagès Català, amb caràcter transitori, i es reconeix el seu Consell Regulador provisional, que es vol modificar en el present projecte d'Ordre de modificació. Sobre aquestes recomanacions, una vegada estudiades, aquesta Direcció General fa les següents consideracions:

PROJECTE D'ORDRE ACC/...../2023, de, sobre el reconeixement de les organitzacions de productors i les seves associacions, i sobre l'homologació dels contractes tipus agroalimentaris

Elaborat per la Direcció General d'Empreses Agroalimentàries, Qualitat i Gastronomia

- En relació a la recomanació realitzada des del punt de vista formal, sobre la utilització de formes dobles senceres, aquesta Direcció accepta incorporar aquesta modificació en la redacció d'aquest article 22.3 de l'annex de l'Ordre AAM/107/2012, de 24 d'abril.

En aquest cas es substitueix la redacció:

"3. La Comissió Rectora està constituïda per 8 vocals, un/a dels/de les quals serà el/la president/a i un/a altre/a el/la vicepresident/a del Consell Regulador. Aquests/es vocals, amb veu i vot, són elegits/des per sufragi universal lliure, directe i secret d'entre les persones inscrites al registre."

Per la redacció proposada:

"3. La Comissió Rectora està constituïda per 8 vocals, que inclouen el president o presidenta i el vicepresident o vicepresidenta del Consell Regulador. Els o les vocals, amb veu i vot, s'elegeixen per sufragi universal lliure, directe i secret d'entre les persones inscrites al registre."

Per la resta, no s'han rebut observacions ni al·legacions.

Joan Gòdia Tresánchez
Director General d'Empreses
Agroalimentàries, Qualitat i Gastronomia

Barcelona, (en la data de signatura electrònica)

Advertiment:

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural
**Direcció General d'Empreses
Agroalimentàries, Qualitat i Gastronomia**

V3 24/04/2023

PROJECTE D'ORDRE ACC/...../2023, de, sobre el reconeixement de les organitzacions de productors i les seves associacions, i sobre l'homologació dels contractes tipus agroalimentaris

Elaborat per la Direcció General d'Empreses Agroalimentàries, Qualitat i Gastronomia

Tingueu cura de trametre, junt amb les memòries, els escrits, els informes, les respostes d'entitats consultades, les actes de reunions i altres documents que s'hagin produït en l'elaboració del Projecte.